

OPETTAJANKOULUTUKSEN NEUVOTTELUKUNTA MUISTIO

Neuvottelukunnan kokous 2/2011

Perjantai 20.5.2010 klo 15:00 – 16:30
Helsingin yliopisto, Siltavuorenpenger 5 A, K108

Neuvottelukunta:

Hannele Niemi, professori, käyttäytymistieteellinen tiedekunta, puheenjohtaja
Markku Pyysiäinen, johtava rehtori, Helsingin normaalilyseo, käyttäytymistieteellinen tiedekunta,
varapuheenjohtaja

Anu Aarnio, kasvatustieteen ylioppilas
~~Niclas Grönholm, opetuspäällikkö, ruotsinkielinen opetus, Helsingin kaupunki~~
~~Tapani Innanen, lehtori, teologinen tiedekunta~~
Jyrki Kalliokoski, professori, humanistinen tiedekunta
Ilkka Kalo, perusopetuksen johtaja, Vantaan kaupunki
~~Jukka Kola, vararehtori, Helsingin yliopisto~~
~~Kristiina Kumpulainen, johtaja, Opetushallitus~~
Tuija Laurén, koulutuspäällikkö, Koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia
Jari Lavonen, professori, käyttäytymistieteellinen tiedekunta
~~Olli Luukkainen, koulutusasiain päällikkö, Opetusalan ammattijärjestö (OAJ)~~
Reetta Nurmi, kasvatustieteen ylioppilas
~~Jouko Rikkinen, professori, bio- ja ympäristötieteellinen tiedekunta~~
~~Heimo Saarikko, professori, matemaattis-luonnontieteellinen tiedekunta~~
Outi Salo, linjanjohtaja, suomenkielinen opetus, Helsingin kaupunki
~~Kaisu Toivonen, opetustoiminnan johtaja, Espoon kaupunki~~
~~Airi Vilhunen, YLE TV1:n ohjelmapäällikkö, Yleisradio OY~~
Gerissa Lyyra, kasvatustieteen ylioppilas

Salla Peltonen, koordinaattori, käyttäytymistieteellinen tiedekunta, sihteeri

---

1. Kokouksen avaus

Kokous avattiin klo 15.13.

2. Esityslistan hyväksyminen

Hyväksyttiin esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

3. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja. Muistutettiin, että pöytäkirjat ovat luettavissa opettajankoulutuksen neuvottelukunnan verkkosivuilla

www.helsinki.fi/opettajaksi

4. Yhtenäinen peruskoulu –tiimin alustus

Alustajana Yhtenäinen peruskoulu –tiimin puheenjohtaja prof. Jari Lavonen.

Jari Lavonen kertoi Yhtenäinen peruskoulu –tiimin toiminnasta ja esitteli tiimin kokoamat haasteet koskien yhtenäistä peruskoulua. Tiimin kokoamat haasteet ja niiden ratkaisuehdotukset ovat liitteenä 1.

Aihe herätti paljon keskustelua. Todettiin, että siirtymä ala- ja yläkoulun välissä ei ole välttämättä uhka ja pelko, vaan se mahdollistaa nuorelle myös uusia rooleja. Nivelvaiheessa on erityisen tärkeää luoda koulussa yhteisöllisyyden tunnetta, osallistaa oppilaita ja kuunnella heitä. Todettiin myös, että vanhan alakoulu-yläkoulu –asetelman murtaminen kouluissa tulee olemaan suurena haasteena opettajankoulutukselle. Uusiin tutkintovaatimukseen kaavailut kaikkien koulutusten yhteiset opintojaksot ovat tätä ajatellen hyvä uudistus.

Yhtenäisen peruskoulun ajatuksena on se, että opettajankoulutuksessa koulutetaan yhtenäisen peruskoulun opettajia, ei vain luokan- ja aineenopettajia. Näin ollen opetusharjoittelussa tulisi tarjota aineenopettajille mahdollisuus tutustua alakouluun ja sen opetukseen. Pitkän sivuaineen suorittaneille luokanopettajille tulisi tarjota mahdollisuus harjoitella myös yläkoulun puolella. Tahtotila yhtenäisen peruskoulun suuntaan on suuri, mutta on myös huomioitava sen aiheuttamat oppilashuollolliset haasteet.

Keskustelun koonnissa todettiin, että ala- ja yläkoulun kulttuurin muuttamisessa yhtenäisen peruskoulun suuntaan tulisi pohtia sitä, miten rajojen ylityksiä voidaan mahdollistaa. Oppilashuollosta todettiin, että opettajaopiskelijoilla on hyvät valmiudet luokkahuonetoimintaan, mutta heikommat valmiudet luokkahuoneen ulkopuoliseen toimintaan. Koulutusta tulisi lisätä sekä induktiovaiheeseen että vaikeiden lasten kohtaamiseen. Sisääntulokoulutukseen (induktio) onkin alkamassa kaksi pilottihanketta, joissa esimerkiksi oppilashuoltokysymyksiä voisi käydä läpi mentorin avulla. Mentorointi on oleellinen osa opettajankoulutuksen jatkumoa, mutta vaatii koululta resursointia sekä mentorin kouluttamiseen että helpotusta uusien opettajien työvelvollisuuteen.

5. Strategiatyöskentely

Yliopiston seuraava strategiakausi on 2013–2016. Strategian ja toimenpideohjelmien valmistelu on alkanut vuoden 2011 alussa ja sen pitäisi olla valmis vuoden 2012 alkupuolella.

Tiedekunnan tavoiteohjelmien valmistelu alkaa syksyllä 2011 sen jälkeen, kun yliopiston toimenpideohjelmat on tehty.

Opettajankoulutuksen neuvottelukunnan jaoksille ja tiimeille on annettu tehtäväksi laatia ehdotuksia yliopiston strategiatekstiin. Ehdotukseen tuli koota:

- 1) yksi tai kaksi virkettä, jossa on kiteytetty kehittämisryhmän/tiimin keskeinen strateginen toimintatavoite
- 2) keskeisen toimintatavoitteen avaus muutamaksi kehittämisteemaksi (yhteensä max. puolikas A4)

Neuvottelukunnan sihteeri kertoi lyhyesti, mitkä teemat jaostojen ja tiimien strategiaehdotuksista nousevat esille:

- 1) mentorointi (induktiokoulutus)
- 2) opettajankoulutuksen jatkumo (peruskoulutuksesta täydennyskoulutukseen)
- 3) monikulttuurisuuden ja moninaisuuden kohtaamisen kompetenssi (yhteistyö yliopiston ja kuntien välillä)
- 4) kumppanuuksien tukeminen
- 5) elinikäisen oppimisen vahvistaminen (yhteistyön kehittäminen: yliopisto, täydennyskoulutus, alumnitoiminta, työelämä)
- 6) yhtenäinen peruskoulu
- 7) verkkopedagogiikka

Todettiin, että strategiatekstien hyödyntäminen jäi hieman epäselväksi. Tähän selvennettiin, että osaa teksteissä kirjatusta asioista ehdotetaan yliopiston strategiaan, osaa tiedekunnan tavoiteohjelmaan ja osaa laitoksen toimintasuunnitelmaan.

Keskustelussa todettiin, että kaksi keskistä asiaa tulevassa strategiassa on: 1) monikulttuurisuus ja 2) verkkopedagogiikan kehittäminen. Molemmat ovat opettajankoulutukselle suuria haasteita. Todettiin, että uusissa tutkintovaatimuksissa tavoitellaan sitä, että enenevässä määrin opetuksessa hyödynnetään verkkopedagogiikkaa, jolloin se tulisi opiskelijoille tutummaksi. Erilaisia kumppanuuksia tulee tavoitella; todettiin kuitenkin myös, että opettajankoulutuksen piirissä on niin paljon erilaisia toimijoita ja tämä saattaa usein vaikeuttaa yhteistyötä.

Pohdittiin sitä, että on tehtävä rajanvetoa peruskoulutuksen ja täydennyskoulutuksen sisältöjen suhteen. Perustutkinto on tietyn laajuinen ja siihen ei voi sisällyttää kaikkea; näin ollen tulisi rakentaa tiivis yhteistyö täydennyskoulutuksen kanssa. Koulutuksen piirissä voisi tarjota opetusta, jossa olisi sekä perusopiskelijoita että täydennyskoulutettavia opettajia.

Lopuksi todettiin, että strategiatekstiä muotoillaan edelleen ja viestitään tämän

jälkeen eteenpäin asiasta vastaaville tahoille. Strategiategistiehdotus on liitteenä 2.

6. Syksyn 2011 toiminnasta keskustelu

Keskusteltiin lyhyesti syksyn 2011 toiminnasta. Todettiin, että seuraavassa opettajankoulutuksen neuvottelukunnan seminaarissa ohjelmavastuussa ovat Elinikäinen oppiminen ja Yhtenäinen peruskoulu –tiimit.

7. Syksyn 2011 kokousajat

Päätettiin, että syksyn 2011 kokousajoista lähetetään neuvottelukunnan jäsenten sähköpostilistalle ehdotus.

8. Ilmoitusasiat

- Kasvatustieteen ylioppilas Reetta Nurmi on anonut eroa opettajankoulutuksen neuvottelukunnasta
- Ennakkotieto: professori Linda Darling-Hammondin (Stanfordin yliopisto) vierailu ja seminaari 5.9.2011 klo 13-16.
- Osaava Verme –verkosto; toiminta laajenee erityisesti pääkaupunkiseudulla ja Uudellamaalla, jossa Helsingin yliopisto aloittaa mentorien koulutuksen.
- Opettajien mentorointihanke (Opetushallitus); kansainvälisenä yhteistyönä toteutettava pilottihanke.

9. Muut asiat

Ei muita asioita.

10. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 16.34.